

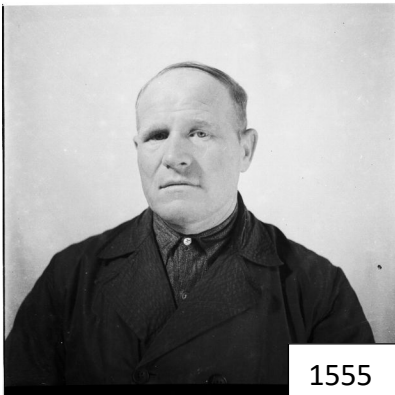
Geef deze gezichten een naam (65)

Door Werkgroep Genealogie:
Marco Kleijer

Uitgelicht

In dit deel van “Geef deze gezichten een naam” willen we Gijsbert Propitius (Giep Kous) uitlichten.

Van Gijsbert zijn 2 pasfoto's aanwezig in het bestand waarbij hij in totaal door 18 personen werd herkend.

Gijsbert werd op 10 maart 1906 geboren in Bijsteren, op de boerderij genaamd Cluppelsgoed. Deze boerderij viel in vroegere tijden onder beheer van de Kelnarij van Putten en behoorde als abtsgoed bij de abdij van Paderborn. In de 20^e eeuw werd deze boerderij zo'n 65 jaar lang door verschillende leden van de familie Propitius bewoond.

Klaas Friso schrijft over deze boerderij het volgende:

“We moeten bedenken dat het nog niet zo heel lang geleden is, dat het aantal wolven het aantal inwoners van de Veluwe overtrof. Honden moesten „ontklauwd” of „gecluppeld” zijn, wanneer zij zich binnen het jachtgebied van de hertog ophielden. Een „cluppel” bestond uit bindmateriaal, waarmee één van de voorpoten zodanig werd

gebonden, dat de hond niet normaal meer kon lopen en dus niet meer in staat was het wild achterna te rennen. Zou de naam „Cluppelsgoed” (een boerderij, gelegen in Bijsteren) hiermee wat te maken hebben gehad?”

Bron: Een historische zwerftocht door het landschap van Putten

Het kluppelen van honden werd al in 1556 beschreven in het “placaet op de jacht” welke terug te vinden is in het Groot Gelders placaet boeck. Een plakkaat is wat wij tegenwoordig een verordening of wet zouden noemen. Een boek met plakkatens is dan vergelijkbaar met een wetboek.

In andere bronnen komen we in die context een aanvullende uitleg van het kluppelen tegen die ter overweging genomen mag worden bij het verklaren van dit woord.

“Het kluppelen of remmelen der honden staat in verband met het heerlijk jachtrecht van vroegere dagen. Om te voorkomen dat de loslopende honden schade toebrachten aan het wild, werd voorgeschreven, dat gedurende een bepaald gedeelte van het jaar den honden een stok = knuppel of remmel dwars onder den hals werd vastgebonden of dat zij een hangenden kluppel of een stokje aan een koord moesten nasleepen. Op die wijze belette of bemoeilijkte men de honden het naloopen van het wild.”

Bron: De maasgouw; Orgaan voor Limburgsche Geschiedenis, Taal- en Letterkunde jrg 42, 1922 (36)

Bijnaam

Gijsbert, verkort Gijp, in dialect Giep, stond bekend als Giep Kous (of rooie Giep, vanwege zijn haarkleur) waarbij hij de naam Kous dankte aan zijn grootmoeder, Gerritje Kous.

Sommige Puttenaren kenden hem alleen onder deze “bijnaam”.

Huwelijk

Gijsbert trouwde op 1 maart 1940 met Reijntje Ruitenbergh. Zij werd geboren op 22 februari 1905.

Van haar hebben we 2 pasfoto's waarbij ze in totaal door 12 personen werd herkend.

Na het huwelijk verhuisden ze naar de Roosendaalseweg 56 (tegenwoordig bekend als nummer 202) waar ze ongeveer 30 jaar gewoond hebben.

Gijsbert was veehandelaar van beroep, net als zijn vader. Zou hij destijds ook ieder jaar op de jaarlijkse Ossenmarkt te vinden zijn?

Na het overlijden van Gijsbert bleef Reijntje als weduwe nog ongeveer een halfjaar op dit adres wonen. Medio 1970 verhuisde ze naar de Engersteeg 14 waar haar jongere zus Maartje woonde. Reijntje overleed op 20 augustus 1978, op 72-jarige leeftijd.

Familiebanden met Hogebrug

Gijsbert werd geboren als zoon van Jacob Propitius en Willemientje Hogebrug. Van Willemientje hebben we ook een pasfoto in het bestand waarbij zij slechts door 1 persoon is herkend.

Willemientje Hogebrug was een achternicht van Jansje Rozendaal-Hogebrug, naar wie onlangs een straat in de nieuwe wijk Rimpeler is

vernoemd, de Jansje Rozendaalstraat.

Hun beider voorvader, Gerrit Riksen Valk van de Hoogbrug kwam vanuit Nunspeet naar Putten en werkte vermoedelijk op boerderij de Hogebrug aan de Waterweg waar hij zijn (nieuwe) achternaam aan ontleende.

De boerderij zal waarschijnlijk op zijn beurt de naam ontleend hebben aan de nabij gelegen (hoge?) brug die over de Schuitenbeek liep.

Bron: familie Hogebrug, genealogie van Aernt Velick

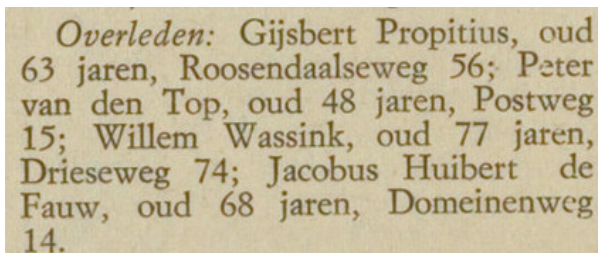
De aanneming van de achternaam Hogebrug vinden we terug in het register van naamsaanneming van 1812.

*“221 Voor ons Maire der Gemeente van Putten
Canton Nijkerk, Arrondissement Arnhem
Departement van den Boven-Yssel, is op heden den 26 september 1812
verschenen Gerrit Rikken, bouwman
en heeft verklaard aan te nemen voor Geslachtsnaam den Naam van
van de Hoogbrug
[ondertekend door schout Heyblom]”*

Bron: Putten, Register van naamsaanneming – Burgerlijke gemeente, 1812

Overlijden

Gijsbert Propitius overleed op 26 december 1969 op 63-jarige leeftijd. In het Veluws Nieuwsblad van 8 januari 1970 vinden we het volgende overlijdensbericht terug.

Overleden: Gijsbert Propitius, oud 63 jaren, Roosendaalseweg 56; Peter van den Top, oud 48 jaren, Postweg 15; Willem Wassink, oud 77 jaren, Drieseweg 74; Jacobus Huibert de Fauw, oud 68 jaren, Domeinenweg 14.